

Marinela TEPUȘ

SPECTACOLE

*Ea – seducătoare și nefericită,
El – ingrât, dar fermecător*

Există (din)totdeauna o EA – feminină, fragilă, disperată –, și un EL – chipeș, charismatic, egoist, superficial. Există (din)totdeauna nevoia ei de tandrețe, de ocrotire, de stabilitate și nevoile lui... de a cuceri, de a părea puternic, de a minți, de a stăpâni și, mai ales, de a lăsa totul în urmă căutând/găsind noi „baricade”. Pentru că, existând tot mai puține războaie adevărate, bărbatul a inventat lupta între sexe. Se poartă.

Tuncer Cücenoglu a scris o piesă seducătoare, fără mari tensiuni, plină de haz, cu ironie la adresa bărbatului, cu multă înțelegere pentru femeie. Autorul surprinde în cele mai mici detalii reacțiile femeii și pe cele ale bărbatului în împrejurările cele mai simple. Totul e ca-n viață, astfel încât, în timpul reprezentației, simți acut nevoia să reacționezi, să-i povestești prietenei de alături despre propriile tale dezamăgiri în amor, să-ți privești partenerul (așezat strategic pe partea cealaltă a scenei) în ochi, fulgerând.

Am văzut spectacolul cu piesa *Matrioșka* în urmă cu vreo doi ani, la Siliștră, împreună cu Mihai Lungeanu și alți oameni de teatru din România, aflați acolo în vederea realizării unor proiecte comune cu țările balcanice. Am fost convinși amândoi că textul se potrivește de minune actorilor reșițeni Mălina Petre și George Drăgulescu. Pentru că cel din urmă se află astăzi în imposibilitate de a juca, regizorul s-a hotărât s-o monteze cu Mălina Petre și Dan Mirea. Din mers, s-a alăturat distribuției inițiale Alexandru Repan.

Așa se face că se joacă, pentru prima dată pe o scenă românească (cel puțin de la revoluție încoace), o piesă turcă. La premieră au fost prezenți autorul și un cunoscut regizor al Teatrului de Stat din Ankara. Textul s-a jucat mult în străinătate, dar, după premiera reșițeană, autorul a mărturisit că varianta aceasta este cea mai reușită.

Mihai Lungeanu – cunoscând bine mentalitatea masculină și intuind-o perfect pe cea feminină – așază, cu multă discreție, peste umorul inițial al scrierii, un praf fin de ironie ce face ca reprezentația să-ți lase un gust dulce-amăru.

Spectatorii sunt așezați pe cele două laturi ale scenei, bărbații de-o parte și femeile de cealaltă. Actorii joacă mult cu publicul, implicându-l, punându-l să voteze, astfel încât acțiunea se transformă, încet-încet, într-un soi de proces. Desfășurat permanent pe două planuri: trecut-prezent, și în mai multe spații: plajă–restaurant–birou–casă, spectacolul se derulează filmic, într-un ritm amețitor, încât spectatorii nu-și pierd nici răbdarea, nici concentrarea.

E o noapte e rememorărilor unei aventuri/ relații între doi oameni maturi, în urma căreia urmează să se despartă sau... nu. E o noapte revelatoare pentru făptura umană, atât de nestatornică (dacă e vorba de bărbat) și atât de dornică de stabilitate (când e vorba de femeie).

Nu e un spectacol de anvergură, cu decoruri monumentale și multă figurație. (În fond, figurația o asigură chiar cei prezenți la spectacol!) Este însă o producție

clădită cu extremă seriozitate, care-ți rămâne multă vreme în suflet. Mălina Petre are, în acest personaj, gingășie și forță, este tandră și „fiară”, sensibilă și seducătoare, e frumoasă și nefericită – și, fiind toate acestea la un loc, nu poate întruchipa decât femeia ideală, adică aceea care stârnește simpatia tuturor. Alexandru Repan este vădit cuceritorul, spiritual și (fals) afectuos, ingrat și (fals) sentimental, egoist și (fals) îndrăgostit – adică misoginul prin excelență, după care noi, femeile, ne dăm în vânt, având probabil în genă voluptatea suferinței. Drept care, la acest spectacol, participă mai ales femei. Dan Mirea – (prea) tânăr pentru acest rol –, conferă personajului o tentă mai frustă; este „miștocarul” din colț, care pune pariu cu prietenii pe o bere că o va cuceri pe fiica (mai trecută, misterioasă și singură), să zicem, a intelectualului din casa de peste drum. Are șarm, dar mizează mai mult pe datele exterioare, neforând în profunzime. Are o teribilă trecere în fața tinerelor spectatoare. Și de ce nu?

În felul acesta, jucându-se când cu o distribuție, când cu cealaltă, se creează două spectacole pe același text. Pentru că, în funcție de personajul masculin, se dezvoltă, firește, cel feminin; or, Mălina Petre reușește să se acomodeze perfect cu evoluția fiecăruia dintre cei doi parteneri. Este un joc de-a șoarecele și pisica, agreabil, spumos, care-ți oferă clipe de destindere și bună-dispoziție.

Regizorul a alcătuit, cu ajutorul actorilor, care l-au urmat cu dăruire, un joc de puzzle incitant, pe care nu-l lași baltă înainte de a fi așezată la locul cuvenit și ultima figurină. O muzică subtilă, mereu potrivită cu schimbările de stare ale personajelor, însoțește acțiunea, potențând emoția sau sporind hazul momentelor. De la caz la caz.

Le-am privit pe semenele mele și le-am descoperit zâmbetul acrișor și lacrima din colțul ochilor; i-am privit pe masculii feroce de vizavi: se distrau de minune, le plăcea al naibii de mult Alexandru Repan, probabil dorindu-și și ei să fie personajul cuceritor și cinic, spunându-și că în asta constă adevărata bărbăție.

Este un spectacol rafinat, care sper să nu „moară” prea curând și care, după cum a promis Mircea Diaconu, din toamnă, va putea fi văzut și pe scena Teatrului „Nottara”.

Teatrul „G.A. Petculescu” din Reșița – Matrișka de Tuncer Cücenoglu. Traducerea: Patricia Rodica Ciglenean. Regia și ilustrația muzicală: Mihai Lungeanu. Scenografia: Florica Zamfira. Distribuția: Mălina Petre (Ea), Alexandru Repan/ Dan Mirea (El).

Celestina 2003



Mălina PETRE și Alexandru REPAN.